

Sivistys- ja hyvinvointilautakunnan toimialan talousarvioesitys vuodelle 2026 ja taloussuunnitelma 2027 - 2028

Sivistys- ja hyvinvointilautakunta 21.8.2025 § 59
136/02.02.00/2025

Valmistelija sivistysjohtaja petri.kakonen@karkola.fi puh. 044-770 2130

Sivistys- ja hyvinvointilautakunta käsittelee syyskuun kokouksessaan toimialan vuoden 2026 palvelusuunnitelman, talousarvioesityksen ja strategiset valtuustotason sitovat tavoitteet. Pykälän liitteenä on vuoden 2026 talousarvion ja vuosien 2027-2028 taloussuunnitelman laadintaohjeet.

Talousarvion laadintaohjeessa mainitaan mm. seuraavaa:

Kuntien tehtävät painottuvat kasvatus- ja opetuspalveluihin, joiden palvelutarpeen ennakoidaan laskevan syntyvyyden pienenemisen seurauksena. Hyvinvointipalvelujen tuottamisessa kunnan on perusteltua priorisoida lakisääteiset palvelut ja kehittää palvelujentoiminnan tuottoja.

Kunnan taloudellinen tilanne on edelleen heikko, jonka seurauksena säästötoimenpiteiden suunnittelu aloitetaan henkilökunnan ja luottamushenkilöiden kanssa elokuussa. Toimenpiteet sisältävät organisaatioon ja tehtävänkuviin tulevia muutoksia, jotka ovat jatkoa vuonna 2024 pidettyjen yt-neuvottelujen tavoitteiden toteutumiselle.

Toimintamenojen nousun tulee olla korkeintaan inflaation tasolla ja toimialojen tulee tunnistaa merkittäviä kustannussäästöjä välttämällä osaoptimoimista toiminnassa ja taloudessa.

Kaikilla toimialoilla on tavoiteltavaa myös kehittää toimintaa tuottojen lisäämiseksi.

Kunnanhallituksen 16.06.2025 § 138 pykälätekstissä mainitaan mm. seuraavaa:

Yleinen kustannustason nousu ja kunta-alan sopimuskorotukset nostavat merkittävästi toimintakuluja. Kärkölän kunnalla on raskas velkataakka ja tulevana vuosina vuosikatteesta tulisi voida kohdentaa noin puoli miljoonaa euroa lainojen lyhennyksiin.

Esittelijä sivistysjohtaja Petri Käkönen

Päätösehdotus Sivistys- ja hyvinvointilautakunta merkitsee tiedoksi vuoden 2026 talousarvion ja vuosien 2027-2028 taloussuunnitelman laadintaohjeet.

Lautakunta käy lähetekeskustelun toimialan talousarviovalmistelun keskeisenä perusteena olevan palvelusuunnitelman laadinnasta huomioiden talousarvion laadintaohjeen keskeiset kirjaukset ja kunnanhallituksen 16.06.2025 § 138 pykälätekstin sekä toimialan palvelutuotannon laajan lakisääteisyyden ja perusopetuksen henkilöstön lukuvuoden 2025-2026 palkkausmääräysten kustannusvaikutuksen 31.7.2026 saakka.

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin muutoksitta.

Muutoksenhaku Muutoksenhakukielto

Sivistys- ja hyvinvointilautakunta 25.09.2025 § 71

Valmistelija sivistysjohtaja petri.kakonen@karkola.fi puh. 044-770 2130
hallinto- ja talousjohtaja jouni.nieminen@karkola.fi puh. 044-770 2206
kehittämisasiantuntija petra.nevalainen@karkola.fi puh. 044 770 2128

Talousarvion 2026 valmisteluun ja kunnan talouden sopeuttamiseen liittyen tulee huomioida, että sivistys- ja hyvinvointilautakunnan toimialan osalta on toteutettu vuodesta 2012 alkaen mittavat palvelutuotannon rakenteelliset muutokset asiakasmäärien vähenemisen seurauksena:

- 08/2012: Lappilan koulun lakkauttaminen.
- 08/2015: Kirkonkylän koulun ja Kärkölän lukion lakkauttaminen. Edellisien seurauksena vähennettiin yhteensä 158 vuosiviikkotuntia (laskennallisesti 7 opettajan työtehtävää), jolla on ollut vuositasolla noin 420 000 euron säästövaikutus.
- 08/2020: Yhden esiopetusryhmän ja yhden esiopettajan tehtävän vähentäminen, jolla on ollut vuositasolla noin 48 000 euron säästövaikutus.
- 08/2023: Osa-aikaisen liikuntaneuvojan vähentäminen, jolla on ollut vuositasolla noin 14 000 euron säästövaikutus.
- 08/2023: Osa-aikaisen kirjastoapulaisen vähentäminen, jolla on ollut vuositasolla noin 22 000 euron säästövaikutus.
- 08/2023: Yhden perusopetuksen opetusryhmän vähentämien ja yhden luokanopettajan viran vähentäminen, jolla on ollut vuositasolla noin 60 000 euron säästövaikutus.
- 08/2024: Yhden esiopetusryhmän ja yhden sosionomin sekä lastenhoitajan tehtävien vähentäminen, joilla on vuositasolla noin 73 000 euron säästövaikutus.
- 10/2024: Varhaiskasvatuksen johtajan -tehtävä poistettiin henkilöstörakenteesta, muutettiin Lastentarhanopettaja-varajohtaja -tehtävä Varhaiskasvatuspäällikön -tehtäväksi sekä muutettiin Varhaiskasvatuksen opettajan -tehtävä Varhaiskasvatusyksikön apulaisjohtajan -tehtäväksi, joilla on ollut vuositasolla noin 57 000 euron säästövaikutus.
- 08/2025: Yhden perusopetuksen opetusryhmän vähentämien ja yhden luokanopettajan viran vähentäminen, jolla on vuositasolla noin 60 000 euron säästövaikutus.
- 01/2025: Yhden työntekijän vähentäminen Nuorten työpajalta työpajan toimintamallin muutoksen myötä, jolla on vuositasolla noin 40 000 euron säästövaikutus.
- 08/2025: Etsivästä nuorisotyöstä vähennettiin 0,5 htv, jolla on vuositasolla noin 20 000 euron säästövaikutus.
- 03/2025: Nuoriso-ohjaaja eläköityi 03/2025. Uusi työntekijä palkattiin 08/2025, jolla oli noin 13 000 euron säästövaikutus.

Niiden yhteenlaskettu säästövaikutus on vuositasolla noin 827 000 euroa.

Liitteenä olevissa talousarvion tuloslaskelmissa 2026 luvut on esitetty ilman sisäisiä kustannuksia.

Laskelman perusteella talousarvioesityksen toimintakulujen kasvu TA2025:sta on 130 000 euroa ja 2,2 prosenttia, toimintakatteen kasvu 220 000 euroa ja 3,9 prosenttia sekä tilikauden tuloksen kasvu 220 000 euroa ja 3,9 prosenttia.

Luvut sisältävät muun muassa seuraavat toimintakatevaikutukset TA2025 toimintakatteeseen verrattuna:

Hallinto: -400 euroa ja -0,2 %

Varhaiskasvatus: -142 000 euroa ja -8,1 %

- Asiakasmaksutuotot: -47 000 euroa
- Henkilöstökulut: +43 000 euroa
- Palvelujen ostot: +51 000 euroa

Perusopetus: -49 000 euroa ja -1,5 %

- Henkilöstökulut: -17 000 euroa
- Aineet, tarvikkeet: -7 000 euroa
- Muut toimintakulut: -32 000 euroa
- Palvelujen ostot: +106 000 euroa

Muut kasv.- ja op.palv: -500 euroa ja -1,5 %

Kirjastopalvelut: +12 000 euroa ja +10 %

- Henkilöstökulut: -9 000 euroa
- Aineet, tarvikkeet: -4 000 euroa

Kulttuuripalvelut: -5 000 euroa ja -18 %

- Toimintatuotot: -4 000 euroa
- Henkilöstökulut: -10 000 euroa

Nuorisopalvelut: +2 000 euroa

- Aineet, tarvikkeet: -2 000 euroa

Liikuntapalvelut: -48 000 euroa ja -117 %

- Asiakasmaksutuotot: -31 000 euroa
- Henkilöstökulut: +5 000 euroa
- Aineet, tarvikkeet: +8 000 euroa
- Palvelujen ostot: -2 000 euroa

Yhteensä: -220 000 euroa ja -3,9 %, joihin sisältyvä Palvelujen ostot-kustannusten kasvu on 153 000 euroa.

Esittelijä

sivistysjohtaja Petri Käkönen

Päätösehdotus

Sivistys- ja hyvinvointilautakunta jatkaa pykälätekstissä ja liitteessä esitettyjen tietojen perusteella talousarvioesityksen valmistelutyötä pyrkien määrittämään toimialalle ensisijaisesti lisää toimintatuottoja ja toissijaisesti

kustannussäästöjä. Lautakunta jatkaa talousarvioesityksen käsittelyä seuraavassa kokouksessaan.

Päätös

Päätettiin päätösehdotuksen mukaisesti.

Lisäksi lautakunta merkitsi tiedoksi kokouksessa esitetyn päivitetyn talousarvion 2026 tuloslaskelman, toimintakatemuutokset ja sopeuttamistoimet, jotka lisätään pykälän liitteiksi.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Sivistys- ja hyvinvointilautakunta 16.10.2025
136/02.02.00/2025

Valmistelija

sivistysjohtaja petri.kakonen@karkola.fi puh. 044-770 2130

Liitteenä oleva talousarvioesitys vuodelle 2026 on esitetty vastuualueetasolla kuvaamalla toimintatuotot, toimintakulut, toimintakate, poistot ja arvonalentumiset sekä tilikauden tulos. Esitys sisältää myös palvelusuunnitelman kuvaukset sekä strategiset valtuustotason sitovat tavoitteet talousarviovuodelle. Valmistelu on toteutettu tunnistuen toimialan palvelujen lakisääteiset velvoitteet.

Lisäksi oheismateriaalina on esitetty päätöksenteon tueksi TA2026 -lukujen toimintakatemuutokset TA2025 toimintakatteeseen verrattuna ja niihin liittyvät keskeiset muutosperusteet sekä sivistystoimen talousarvion tuloslaskelma 2026, jossa luvut on esitetty tarkemmalla kustannuspaikkatasolla.

Esittelijä

sivistysjohtaja Petri Käkönen

Päätösehdotus

Sivistys- ja hyvinvointilautakunta hyväksyy liitteenä olevan sivistystoimen toimialan talousarvioesityksen ja strategiset tavoitteet vuodelle 2026 ja esittää niitä kunnanhallituksen kautta kunnanvaltuustolle hyväksyttäväksi.

Päätös

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto